

BEOORDELINGSRAPPORT

Uitgebreide opleidingsbeoordeling

hbo-bacheloropleiding Cabaret
voltijd

Avans Hogeschool B.V.

**De kracht van
kennis.**

Lange Voorhout 14
2514 ED Den Haag
T (070) 30 66 800
F (070) 30 66 870
I www.hobéon.nl
E info@hobéon.nl

BEOORDELINGSRAPPORT

Uitgebreide opleidingsbeoordeling

hbo-bacheloropleiding Cabaret
voltijd

Avans Hogeschool B.V.

Croho nr.30030

Hobéon Certificering

Datum

23 oktober 2017

Auditpanel

Drs. W.G. (Willem) van Raaijen

F. (Frank) Cools MA

E.L. (Edward) Hoepelman MMus

N.K. (Nathalie) Hollaar

Secretaris

Mr. Q.J. (Quinten) Bunschoten

INHOUDSOPGAVE

1.	BASISGEGEVENS	1
2.	SAMENVATTING	3
3.	INLEIDING	5
4.	OORDELEN OP HET NIVEAU VAN DE STANDAARDEN	7
5.	ALGEMEEN EINDOORDEEL	21
6.	AANBEVELINGEN	23
BIJLAGE I	Scoretabel	25
BIJLAGE II	Programma, werkwijze en beslisregels	27
BIJLAGE III	Lijst geraadpleegde documenten	31
BIJLAGE IV	Overzicht auditpanel	33

1. BASISGEGEVENS

NAAM INSTELLING	Avans Hogeschool BV (elders Avans+)
status instelling	Rechtspersoon voor hoger onderwijs
resultaat instellingstoets kwaliteitszorg	n.v.t.
NAAM OPLEIDING (zoals in croho)	Bachelor of Cabaret
registratienummer croho	30030
domein/sector croho	Taal en Cultuur
oriëntatie opleiding	HBO
niveau opleiding	Bachelor
graad en titel	Bachelor of Arts
aantal studiepunten	240
afstudeerrichtingen	-
onderwijsvorm(en)	Voltijd
locatie	's-Hertogenbosch
Variant(en)	n.v.t.
Onderwijstaal	Nederlands
VISITATIEGROEP	n.v.t.
datum audit / opleidingsbeoordeling	8 september 2017
contactpersoon opleiding	Anna UitdeHaag, opleidingsmanager Koningstheateracademie directie@koningstheateracademie.nl

2. SAMENVATTING

Waar andere opleidingen cabaret aanbieden als uitstroomprofiel, of cabaret scharen onder een breder profiel van Theatraal Performer, is de Bachelor of Cabaret de enige opleiding in Nederland die zich integraal richt op de opleiding tot cabaretier. De Bachelor of Cabaret valt onder de verantwoordelijkheid van Avans+ en wordt verzorgd door de Koningstheateracademie (KTA) in 's-Hertogenbosch. Ten tijde van de audit volgen 57 studenten de opleiding Cabaret. Hiervoor is een team van 16 docenten beschikbaar.

Het auditpanel beoordeelt de beoogde eindkwalificaties met een voldoende. De opleiding heeft een duidelijk eigen profilering die gedragen wordt door directie en docenten. De reikwijdte en inhoud van de beoogde eindkwalificaties typeren het beroep van cabaretier en maken duidelijk welke eisen de praktijk stelt aan de uitoefening ervan. De eindkwalificaties zijn voldoende helder geformuleerd en geven richting aan het opleidingsprogramma. De Werkveld Advies Raad speelt een duidelijke rol bij de vertaling van het beroep naar het onderwijsprogramma, maar kan qua samenstelling nog een betere afspiegeling vormen van de beoogde beroepspraktijk. De opleiding onderhoudt geen contacten met andere Nederlandse opleidingen. De opleiding participeert actief in een internationaal onderzoek naar de veranderende positie van maatschappijkritiek binnen cabaret.

Het auditpanel beoordeelt binnen het programma de beroepsgerichtheid, de opbouw en samenhang van het curriculum en de onderwijsleeromgeving met een goed en de instroom met een voldoende.

De opleiding Cabaret kent een samenhangend programma met steeds meer ruimte voor de individuele student. De opleiding is sterk beroepsgericht en omvat diverse interessante en relevante vakken. De studenten waarderen het onderwijsprogramma en de opleiding blijkt relevante aanpassingen in het curriculum door te voeren. De opleiding beschikt over een eigen impresariaat wat studenten laat optreden in voorstellingen in opdracht van derden. Dit is naar de mening van het panel een sterk punt, maar verdient behoedzaamheid in de wijze waarop de opleiding de studenten inzet. De relatie met de eindkwalificaties is helder uitgewerkt middels competentiekaarten. Het programma faciliteert studenten daarmee goed om de beoogde eindkwalificaties te behalen.

Het didactisch concept van *learning by doing* is consequent doorgevoerd in het onderwijs. Het panel heeft een veilige leeromgeving gezien die studenten uitdaagt om hard te werken. Het voor het vak van cabaretier kenmerkende aspect geloofwaardigheid is goed uitgewerkt in het vak Artistieke supervisie. De opleiding daagt de studenten verder op een natuurlijke manier uit om een ondernemende houding aan te nemen.

De opleiding kent een adequate selectieprocedure. Het buddy-systeem zorgt ervoor dat aspirant-studenten een helder beeld krijgen van de opleiding en de eisen die zij stelt.

Het panel beoordeelt de kwaliteit van het docententeam als goed. Het panel heeft een team getroffen van goed gekwalificeerde docenten, die hun vak met gedrevenheid overbrengen op de studenten. Ze zijn betrokken bij hun studenten en elkaar en weten zo een veilige en uitdagende leeromgeving te creëren.

Het panel beoordeelt de kwaliteit van de voorzieningen als voldoende. De opleiding beschikt over een gebouw waarvan de beschikbare ruimte soms duidelijk de grenzen bereikt. De materiële voorzieningen zijn basic maar wel toegespitst op de specifieke vereisten die de opleiding met zich mee brengt. Het eigen gebouw vormt een impuls voor de learning community. Studenten lossen vanuit een ondernemende houding zelf het ruimteteleem tijdens de piekmomenten op.

Het panel beoordeelt de kwaliteit van de studiebegeleiding en de informatievoorziening als goed. De kwaliteit van de studiebegeleiding is goed, eigenlijk fungeert het hele docententeam als begeleider voor de student. Hier toont zich de kracht van een kleinschalige opleiding met een betrokken team. De informatievoorziening is prima op orde en studenten krijgen jaarlijks uitleg over de studiehandleiding.

Het panel beoordeelt de kwaliteit van de kwaliteitszorg als goed. De opleiding hanteert een kort-cyclische aanpak waarbij alle relevante belanghebbende betrokken zijn. De rol van het studentenberaad is duidelijk en functioneert goed in de praktijk. Als studenten verbeterpunten hebben wordt er geluisterd en rekening gehouden met hun wensen. Studenten bevestigen het doorvoeren van verbeteringen. De directie koppelt actief terug.

De lijnen zijn kort en de opleiding heeft goede lijntjes met het werkveld en alumni. De cyclus van de examencommissie kan nog verder geformaliseerd worden, maar dit weerhoudt het panel niet van een positief oordeel ten aanzien van de kwaliteitszorg.

Het auditpanel beoordeelt het systeem van toetsing met een voldoende. De opleiding heeft in de afgelopen jaren een competentiegerichte aanpak van de toetsing ingevoerd. Er ligt een basis met competentiekaarten en prestatie-indicatoren. De docenten moeten nog verder groeien in het systeem. De opleiding heeft al de nodige stappen gezet. Zo is er sprake van een mooie integrale afweging in het docententeam. De gegeven oordelen zijn herkenbaar voor het panel. Op het vlak van de navolgbaarheid van de oordelen en de verbinding tussen de feedbackteksten en cijfermatige beoordeling zijn nog stappen te maken. Het panel beveelt aan om de informatieve stijl geformuleerde feedback op eindwerken in lijn te brengen met de summatieve oordelen. De opleiding kan de eigen plaats van de opleiding binnen het toetsstelsel van Avans+ volgens het panel sterker articuleren. De hygiëne in de werkwijze van de examencommissie moet versterkt worden. De examencommissie heeft een reactieve taakopvatting en is te weinig sturend binnen het toetsbeleid.

Het auditpanel beoordeelt het gerealiseerde niveau als dat van een beginnend hbo-bachelor. De afgestudeerden zijn vakbekwaam, maar komen regelmatig nog te kort op de door de opleiding nagestreefde waarachtigheid. De eindexamenvoorstellingen waren wisselend van niveau, maar alle kandidaten tonen een gedegen vakmanschap. De afgestudeerden beschikken over uitstekende reflectieve kwaliteiten en daarmee is de basis voor doorgroei gelegd.

Het panel heeft bij de Koningstheateracademie een echte 'learning community' aangetroffen bestaande uit blije en hard werkende mensen. De kleinschaligheid van de opleiding is een duidelijk positief punt. Een bevlogen docententeam onder leiding van een sterk betrokken opleidingsmanager verzorgt een afgewogen, samenhangend en competentiegericht onderwijsprogramma dat studenten opleidt tot kundige cabaretprofessionals. Alle betrokkenen binnen de opleiding zijn erg verbonden, er is sprake van commitment naar elkaar en de opleiding. Verbeterpunten liggen op het vlak van verdere inbedding van het toetsbeleid en versterking van de 'hygiëne' bij de examencommissie.

Het overall oordeel voor de opleiding is voldoende, omdat panel het gerealiseerd niveau en de toetsing als voldoende beoordeelt. De meeste aspecten van het programma, de kwaliteit van het docententeam en de kwaliteitszorg beoordeelt het panel als goed. Het auditteam adviseert de NVAO derhalve de opleiding te accrediteren voor een periode van zes jaar.

Den Haag, 23 oktober 2017

Drs. W.G. van Raaijen,
voorzitter

Mr. Q.J. Bunschoten,
secretaris

3. INLEIDING

De voorliggende beoordelingsrapportage is de resultante van een zogeheten 'Uitgebreide Opleidingsbeoordeling' van de hbo-bacheloropleiding Cabaret van Avans Hogeschool BV (Avans+), die op 8 september 2017 is uitgevoerd door een auditpanel van onafhankelijke deskundigen (zie bijlage IV voor een toelichting).

Het betreft hier een reguliere beoordeling. Avans+ heeft in een kritische reflectie de stand van zaken ten aanzien van deze standaarden nader toegelicht. Ook heeft het auditpanel voorbeelden van eindexamenpresentaties, gemaakte toetsen en andere documentatie ingezien. Het auditpanel heeft voor de beoordeling het vigerende beoordelingskader van de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO)¹ gebruikt.

Dit rapport behandelt achtereenvolgens de bevindingen, overwegingen en conclusies van het auditpanel over de betreffende opleiding op de NVAO-kwaliteitsstandaarden.

Positionering van de opleiding binnen de onderwijsinstelling

De Bachelor of Cabaret valt onder de verantwoordelijkheid van Avans+ en wordt verzorgd door de Koningstheateracademie (KTA) in 's-Hertogenbosch. De KTA is een instituut dat opleidingen aanbiedt op het gebied van cabaret; zowel voltijd- als deeltijdopleidingen, voortrajecten, en opleidingen op maat. Ten tijde van de audit volgen 57 studenten de opleiding Cabaret. Hiervoor is een team van 16 docenten beschikbaar.

De Koningstheateracademie neemt binnen Avans+ een eigenstandige positie in. Het is de enige voltijd bacheloropleiding binnen het portfolio van Avans+ met als doelgroep 18 tot 25-jarigen. De directie van Avans+ geeft het opleidingsmanagement van de KTA veel ruimte en vertrouwen.

Karakteristiek van de opleiding

Waar andere opleidingen cabaret aanbieden als uitstroomprofiel (Academie voor Toneel en Kleinkunst Amsterdam), of cabaret scharen onder een breder profiel van Theatraal Performer (Toneelacademie Maastricht), is de Bachelor of Cabaret de enige opleiding die zich integraal richt op de opleiding tot cabaretier. In juli 2012 werd de Bachelor of Cabaret als zelfstandige HBO-bacheloropleiding met een eigenstandig beroepsprofiel geaccrediteerd door de NVAO. De opleiding zet in op een hybride beroepspraktijk van autonoom en toegepast werk.

De opleiding kent een eigen impresariaat KTAproducties. Via KTAproducties worden studenten en alumni ingezet in opdrachten voor derden. Hiermee haalt de opleiding actief de beroepspraktijk in huis.

De KTA is een kleinschalige academie waarbij de schaal een duidelijk positief punt is. Directie, docenten, studenten en alumni zijn verbonden en kennen een commitment naar elkaar en de opleiding. Een gevoel voor waarachtigheid zit in het filosofische DNA van de opleiding. Dit biedt studenten de mogelijkheid om hun eigen plan te trekken bij het vormgeven van hun opleiding.

De school heeft in haar korte bestaan zeker al vele sporen verdiend en levert regelmatig prijswinnaars op de grote festivals. Het valt echter op dat KTA relatief bescheiden is in het naar buiten treden met deze successen.

¹ Beoordelingskader Accreditatiestelsel Hoger Onderwijs Beperkte of Uitgebreide opleidingsbeoordeling, Nederlands-Vlaamse Accreditatie organisatie d.d. 19 december 2014.

Ontwikkelingen na vorige accreditatie van de opleiding

De Bachelor of Cabaret werd in juli 2012 door de NVAO geaccrediteerd via de Toets Nieuwe Opleidingen (TNO). Het oordeel was op alle standaarden voldoende. In het NVAO-advies werden twee aanbevelingen gegeven: het 'blijvend aandacht besteden aan selectie van studenten en de uitbouw en werking van de bibliotheek'.

De bibliotheek die in 2012 in ontwikkeling was is sinds twee jaar gevestigd in de Cabaretfirma, gevestigd op een steenworp afstand van de opleiding. Met de eigenaar zijn gesprekken gaande over een deugdelijk uitleensysteem vanaf het schooljaar 2017-2018. Overigens raadplegen studenten teksten en boeken over het algemeen online.

De selectie van studenten is in de afgelopen jaren verder verfijnd.

4. OORDELEN OP HET NIVEAU VAN DE STANDAARDEN

Beoogde eindkwalificaties

Standaard 1: De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen.

Toelichting NVAO: De beoogde eindkwalificaties passen wat betreft niveau en oriëntatie (bachelor of master; hbo of wo) binnen het Nederlandse kwalificatieraamwerk. Ze sluiten bovendien aan bij de actuele eisen die in internationaal perspectief vanuit het beroepenveld en het vakgebied worden gesteld aan de inhoud van de opleiding. Voor zover van toepassing zijn de beoogde eindkwalificaties tevens in overeenstemming met relevante wet- en regelgeving.

Bevindingen

De Koningstheateracademie kent een eigen en duidelijke profilering en een herkenbaar DNA. Directie en docenten denken goed na, waar ze naar toe willen en over welke weg ze willen nemen. In de gesprekken blijken gedeelde waarden, maar niet iedereen gebruikt dezelfde typering en terminologie. De eigenheid van de opleiding zou volgens het panel nog aan kracht kunnen winnen als het opleidingsteam deze typering nader met elkaar verwoordt.

De opleiding heeft het beroepsprofiel omschreven in een tiental beroepscompetenties. De competenties zijn op drie niveaus geformuleerd: doorstroombekwaam (niveau 1: studiejaar 1), basisbekwaam (niveau 2: studiejaar 2 en 3), en startbekwaam (niveau 3: studiejaar 4). De opleiding heeft niveaubeschrijvingen daarbij georganiseerd naar aspecten van competenties. Per competentie zijn prestatie-indicatoren beschreven die sturend zijn voor het onderwijsprogramma. De prestatie-indicatoren vormen leerdoelen bij de toetsing. De opleiding heeft de competenties gerelateerd aan de internationale aanduiding voor het niveau en de oriëntatie van de opleiding, de zogenaamde Dublin Descriptoren (DD) en het Nederlands Kwalificatieraamwerk (NK).

De opleiding leidt op voor een hybride beroepspraktijk waarbij studenten zowel autonoom werk maken als in opdracht producties realiseren. Kenmerkend is het reflectief vermogen dat studenten moeten verwerven. De student bevraagt de wereld en zichzelf. De werkveldadviesraad onderstreept het belang van het vermogen van afgestudeerden om 'zichzelf te blijven uitvinden'.

Het panel constateert met de opleiding dat de eindkwalificaties nog steeds adequaat zijn.

De opleiding kent een actieve en betrokken werkveldadviesraad (WAR). De WAR speelt een duidelijke rol binnen de vormgeving van het onderwijs binnen de KTA. Een belangrijk thema is de begeleiding van startende cabaretiers vanuit de opleiding zodat zij een plaats kunnen vinden in het werkveld. Opmerkelijk hierbij is dat één van de WAR-leden zijn theater een week ter beschikking stelt aan de studenten en afgestudeerden van de KTA om een festival te organiseren. Het panel constateert dat bij de samenstelling van de WAR nu de focus ligt op het theaterbedrijf. Naar de mening van het panel zou uitbreiding van de WAR met leden die expertise hebben als opdrachtgever meer recht doen aan de diversiteit van de beroepspraktijk die de KTA zelf voorstaat in haar opleidingsprofiel. Het panel constateert dat er geen contact bestaat met andere opleidingen binnen Nederland en België. Versterking van deze contacten zou volgens het panel kunnen bijdragen aan een sterkere verankering in het opleidingsdomein.

Het beroep cabaretier kent een unieke verbondenheid met de Nederlandstalige cultuur die sterk doorwerkt in de invulling van het beroep in deze culturele omgeving. De opleiding positioneert de cabarettraditie breder binnen de humortraditie en meet zich aan tradities van bijvoorbeeld cabaret in Zuid-Afrika, kleinkunst in Vlaanderen, en stand-upcomedy in o.a. Engeland.

Voor de komende vier jaar heeft de KTA in het project Engagement 2.0 een internationaal onderzoek opgezet rondom de vraag naar de veranderende positie van maatschappijkritiek binnen cabaret. De opleiding participeert in een promotieonderzoek van één van de docenten dat bestaat uit een combinatie van wetenschappelijk en artistiek onderzoek, waarin beide vormen van onderzoek elkaar beïnvloeden en stimuleren, en direct gerelateerd zijn aan het publieksonderzoek. Het panel heeft tijdens de audit kennis genomen van de eerste uitkomsten van het onderzoek en is onder de indruk van de internationale dimensie van dit project en de bijdrage die dit aan de ontwikkeling van het vak kan geven.

Weging en Oordeel

Het auditpanel beoordeelt beoogde eindkwalificaties met een voldoende.

Het auditpanel beoordeelt de beoogde eindkwalificaties met een voldoende.

De opleiding heeft duidelijk eigen profilering die gedragen wordt door directie en docenten. De reikwijdte en inhoud van de beoogde eindkwalificaties typeren het beroep van cabaretier en maken duidelijk welke eisen de praktijk stelt aan de uitoefening ervan. De eindkwalificaties zijn voldoende helder geformuleerd en geven richting aan het opleidingsprogramma. De werkveldadviesraad speelt een duidelijke rol bij de vertaling van het beroep naar het onderwijsprogramma, maar kan qua samenstelling nog een betere afspiegeling vormen van de beoogde beroepspraktijk. De opleiding onderhoudt geen contacten met andere Nederlandse opleidingen. De opleiding participeert actief in een internationaal onderzoek naar de veranderende positie van maatschappijkritiek binnen cabaret.

In de afweging wegen voor het auditpanel duidelijke pluspunten als de eigen visie en profilering en de deelname aan het internationale onderzoeksproject op tegen minpunten als het betrekkelijke isolement binnen Nederland en de wat eenzijdige samenstelling van de werkveldadviesraad.

Alles overwegende komt het auditpanel tot het oordeel **voldoende** voor de beoogde eindkwalificaties.

Programma

Standaard 2: De oriëntatie van het programma waarborgt de ontwikkeling van vaardigheden op het gebied van wetenschappelijk onderzoek en/of de beroepspraktijk.

Toelichting NVAO: Het programma heeft aantoonbare verbanden met actuele ontwikkelingen in het beroepenveld en het vakgebied.

Standaard 3: De inhoud van het programma biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken.

Toelichting NVAO: De eindkwalificaties zijn adequaat vertaald in leerdoelen van (onderdelen van) het programma. Studenten volgen een inhoudelijk samenhangend studieprogramma .

Weging en oordeel zijn voor het programma als geheel opgenomen onder standaard 5.

Onderwijsprogramma

De Bachelor of Cabaret is een voltijdprogramma van 240 EC's; met een majorprogramma van 210 EC's en een Minor programma van 30 EC's, gespreid over zestien onderwijsperiodes. Het programma is vormgegeven met behulp van vier leerlijnen. De integrale leerlijn omvat het theateratelier en de projecten. De conceptuele leerlijn bestaat uit de kennisvakken. De leerlijn vaardigheden bestaat uit de kernvakken en de praktijkondersteunende vakken. In de leerlijn persoonlijke ontwikkeling staat de artistieke supervisie en de studieloopbaan van de student centraal.

Het onderwijsprogramma bestaat in de eerste drie jaar jaarlijks uit twee onderwijsperiodes, twee projectperiodes en een zakelijke module. Horizontaal is het curriculum opgebouwd rondom het vak theateratelier, de werkplaats voor autonoom cabaretmateriaal. Daar omheen liggen kernvakken, theoretische en praktische vakken. De kernvakken zijn acteurstraining, schrijftraining en zangtraining. De projectperiodes bestaan uit voorstellingen (bijvoorbeeld Kerstvoorstelling, Kunstmest, Lammerentoe, KTAproducties), regieweken, theatermaakweken, workshops en gastlessen van professionals en thematische werkweken.

De opleiding werkt voor alle competenties met drie competentieniveaus

- Niveau 1: doorstroombekwaamheid
- Niveau 2: basisbekwaamheid
- Niveau 3: startbekwaamheid

In de eerste twee jaren worden alle lessen gevolgd door alle studenten; vanaf jaar 3 worden de lessen geclusterd in voorstellingen en projecten, en aangevuld met een stage die toegespitst is op het persoonlijke talent. Ook de projecten worden dan gebruikt om het persoonlijk talent verder aan te scherpen en te profileren. In het vierde jaar kiest de student zijn minorprogramma. De student heeft de keuze uit drie afstudeervarianten, onderzoek, ondernemen of een vrije minor.

Het programma stelt de studenten in staat om de eindkwalificaties te bereiken. Studenten vertelden tijdens de audit zeer tevreden te zijn met het curriculum dat hen wordt aangeboden. Het panel constateert dat de opleiding de laatste jaren goed gekozen verbeteringen in het curriculum heeft doorgevoerd. Zo zijn vakken als filosofie en scenografie zeer waardevolle toevoegingen gebleken. Studenten gaven aan dat theatertechniek nog wat onderbelicht is in het overigens goedgevulde vakkenpakket.

Beroepsgerichtheid

De interactie met de beroepspraktijk is in alle jaren van de opleiding aanwezig en bouwt tijdens de opleiding stapsgewijs verder op. De kernvakken kennen een groepsgewijze aanpak die werkt en ook voor iedere student een eigen plafond kent. Op deze manier doet de opleiding recht aan de diversiteit van studenten en de beroepspraktijk.

De banden met de beroepspraktijk zijn hecht en actueel. Voorbeelden zijn een eigen festival georganiseerd door studenten van de Koningstheateracademie bij Westlandtheater De Naald. De directie (lid van de WAR) stelt het theater een week ter beschikking aan de studenten om zo het publiek kennis te laten nemen van de nieuwste ontwikkelingen waar de studenten mee bezig zijn. Kunstmest en Theateratelier zijn vaste onderdelen van het programma waarin de studenten onder begeleiding van docenten uit de praktijk hun ondernemende en beroepsvaardigheden verder uitbouwen.

Opmerkelijk is de aanwezigheid van een eigen impresariaat KTAproducties dat in opdracht voorstellingen verzorgt waarin alumni en studenten optreden. Een recentelijk initiatief is Club Cabaret waarin docenten, alumni en studenten in het kader van een promotieonderzoek van één van de docenten samen optreden op podia in binnen- en buitenland. Tijdens de Lammerentour krijgen studenten in het vierde jaar de gelegenheid om samen met alumni vliegreuen te maken.

Standaard 4: De vormgeving van het programma zet aan tot studeren en biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken.

Toelichting NVAO: Het didactisch concept is in lijn met de beoogde eindkwalificaties en de werkvormen sluiten aan bij het didactisch concept. Factoren, die betrekking hebben op het programma en die de studievoortgang belemmeren worden zoveel mogelijk weggenomen. Studenten met een functiebeperking krijgen bovendien op dit aspect extra studieloopbaanbegeleiding.

Het didactisch concept van de bacheloropleiding Cabaret laat zich wat betreft het panel simpel omschrijven als learning by doing.

De opleiding hanteert als uitgangspunt het werken met werkvorm(en) waarvan de (startbekwame) cabaretier zich in zijn carrière zal gaan bedienen:

- Het maken van een cabaretvoorstelling: van thema en onderzoeksvraag naar samenstellen van artistiek team, vertaling in theatermateriaal, vormgeving en communicatie naar publiek en impresariaat/ theater/ media.
- Het verkennen van de arbeidsmarkt om expertisevakgebied en beroepsvaardigheden als cabaretier in te zetten en te vermarkten.
- Het aanscherpen van eigen vaktechnische mogelijkheden.

Deze uitgangspunten komen naar de mening van het panel goed tot uitdrukking in de uitvoering van het onderwijsprogramma. Studenten werken hard en ervaren de studielast als hoog maar te doen. Het panel zag studenten die niet elkaars concurrent (willen) zijn. Ze inspireren en stimuleren elkaar. Ze lijken oprecht geïnteresseerd in elkaar en in elkaars werk. Hierbij speelt volgens het panel de aanpak van het docententeam een wezenlijke rol. Ook alumni leveren een positieve bijdrage aan de leeromgeving.

Studenten worden ook gestimuleerd om een ondernemende attitude aan te nemen.

Bijvoorbeeld door hen uit te dagen zelf met oplossingen te komen voor piekbelasting van de onderwijsruimtes en het organiseren van de Lammerentour. De studenten krijgen individuele en intensieve begeleiding. Groepsdynamiek speelt een belangrijke rol en kent een aanpak die de leerjaren overstijgt.

Geloofwaardigheid is een belangrijk thema in het vak van cabaretier. De opleiding gelooft in waarheid als de mogelijkheid om iets echt te onderzoeken en maatschappelijke kwesties te integreren in een voorstelling. Het panel heeft dit thema in diverse gesprekken aan de orde gesteld en constateert dat studenten daadwerkelijk de vrijheid krijgen om te bevragen en te onderzoeken: zichzelf, het vak, de omgeving en de maatschappij. Studenten geven aan dat bij het vak Artistieke supervisie de docent doorvraagt tot de kern. Om zo de student uit te laten vinden wat die nu echt van iets vindt. Het panel vindt het bijzonder dat deze lessen in groepsverband plaatsvinden. Dit kenmerkt de veiligheid waarin deze lessen plaatsvinden.

Standaard 5: Het programma sluit aan bij de kwalificaties van de instromende studenten.

Toelichting NVAO: De gehanteerde toelatingseisen zijn realistisch met het oog op de beoogde eindkwalificaties.

De opleiding hanteert heldere toelatingseisen en selecteert studenten door middel van een auditie. Voorafgaand aan ieder nieuw studiejaar verzorgt de opleiding een opstapprogramma in de vorm van een vooropleiding (voor aspirant studenten die hun middelbare school nog moeten voltooien), en een voorbereidend jaar (voor aspirant studenten die artistiek nog té jong zijn om te kunnen worden toegelaten). In deze programma's kan de student tijdens wekelijkse workshops en trainingen een beter zicht krijgen op zijn persoonlijke talent en zijn (al verworven) competenties. Het programma wordt verzorgd door docenten en alumni van de opleiding. De opleiding wijst studenten aan als buddy voor aspirant-studenten. Deze krijgen hierdoor directe informatie over de opzet en inrichting van de opleiding.

Studenten geven tijdens de audit aan dat het voortraject, het buddy systeem en de selectie adequaat werken. De opleiding kent weinig tot geen uitval in het eerste jaar. Door de kleinschalige opzet van de opleiding kan zij adequaat inspelen op de kwalificaties van de instromende studenten.

Weging en Oordeel

Het auditpanel beoordeelt binnen het programma de standaarden 2,3 en 4 voor beroepsgerichtheid, de opbouw en samenhang van het curriculum en de onderwijsleeromgeving met een goed en standaard 5 voor instroom met een voldoende.

De opleiding Cabaret kent een samenhangend programma met steeds meer ruimte voor de individuele student. De opleiding is sterk beroepsgericht en omvat diverse interessante en relevante vakken. De studenten waarderen het onderwijsprogramma en de opleiding blijkt relevante aanpassingen in het curriculum door te voeren. De opleiding beschikt over een eigen impresariaat wat studenten laat optreden in voorstellingen in opdracht van derden. Dit is naar de mening van het panel een sterk punt, maar verdient behoedzaamheid in de wijze waarop de opleiding de studenten inzet. De relatie met de eindkwalificaties is helder uitgewerkt middels competentiekaarten. Het programma faciliteert studenten daarmee goed om de beoogde eindkwalificaties te behalen.

Het didactisch concept van *learning by doing* is consequent doorgevoerd in het onderwijs. Het panel heeft een veilige leeromgeving gezien die studenten uitdaagt om hard te werken. Het voor het vak van cabaretier kenmerkende aspect geloofwaardigheid is goed uitgewerkt in het vak Artistieke supervisie. De opleiding daagt de studenten op een natuurlijke manier uit om een ondernemende houding aan te nemen.

De opleiding kent een adequate selectieprocedure. Het buddy-systeem zorgt ervoor dat aspirant-studenten een helder beeld krijgen van de opleiding en de eisen die zij stelt.

In de afweging ziet het auditpanel een aantal duidelijke pluspunten in de sterke beroepsgerichtheid en de opzet van het programma. Het curriculum zit goed in elkaar en kent een duidelijke opbouw. De leeromgeving daagt studenten uit, maar zorgt ook voor geborgenheid waarbinnen de studenten hun grenzen kunnen opzoeken. De selectieprocedure is functioneel en sluit aan op de eisen die de opleiding stelt.

Alles overwegende komt het auditpanel tot het oordeel **goed** voor de beroepsgerichtheid, de mate waarin het curriculum bijdraagt om de eindkwalificaties te realiseren en de wijze waarop de opleiding aanzet tot studeren. Het panel komt tot het oordeel **voldoende** voor de wijze waarop de opleiding aansluit op de kwalificaties van instromende studenten.

Personeel

Standaard 6: Het personeel is gekwalificeerd en de omvang er van is toereikend voor de inhoudelijke, onderwijskundige en organisatorische realisatie van het programma.

Toelichting NVAO: De feitelijk bij het personeel aanwezige expertise sluit aan bij de eisen gesteld aan een hbo-opleiding.

Bevindingen

De opleiding wordt verzorgd door een team van veelal parttime docenten dat regelmatig in aanraking komt met het werkveld via de eigen directe beroepspraktijk. Zo zijn bijvoorbeeld kerndocenten zang en acteren ook actief als uitvoerend podiumkunstenaar (opera, musical, toneel); de docent cultuur- en repertoirekennis is actief als recensent; de docent schrijven is actief als schrijver. Docenten (van de ondersteunende vakken) verrichten werkzaamheden bij verwante andere opleidingen (Universiteit Utrecht en Universiteit Amsterdam) of zijn op een andere manier werkzaam in de theaterberoepspraktijk (via eigen beroepspraktijk als cabaretier, schrijver en performer).

De docenten hebben via hun beroepspraktijk tal van contacten met theaters, uitvoerende cabaretiers, en andere opdrachtgevers. Zij onderhouden daarmee een permanente wisselwerking met het werkveld en houden hun kennisniveau up-to-date. Naast het vaste docententeam zet de opleiding ook een flexibele groep van gastdocenten in, bijvoorbeeld als regisseur voor eindexamenvoorstellingen.

Het panel constateert dat de Koningstheateracademie beschikt over een team van bekwame enthousiaste docenten die goed kunnen reflecteren. Een kwaliteit die het panel waardeert met het oog op de eisen die de opleiding stelt aan het reflectief vermogen van de studenten. Docenten dienen als rolmodel voor de studenten en worden door hen ook hoog gewaardeerd.

Uit de gesprekken blijkt dat het team in goed overleg opereert. Het risico van een klein team met specialisten die elk als individu opereren bleek niet aanwezig. Ook blijkt het team goed om te gaan met docenten die meerdere rollen vervullen. Men blijft kritisch opereren vanuit de op dat moment vervulde rol.

Deskundigheidsbevordering vindt vooral plaats door het werken bij andere werkgevers en in de eigen artistieke omgeving. Ten aanzien van de toetsdeskundigheid ziet het panel nog ruimte voor ontwikkeling. Er zijn een aantal collegae die vanuit andere opleidingen deskundigheid mee brengen. De opleiding heeft plannen om het docententeam een op de eigen opleiding toegesneden BKE-training te laten volgen. Het panel onderschrijft het nut hiervan en adviseert om dit voornemen concreet uit te werken.

Weging en oordeel

Het panel beoordeelt de kwaliteit van het docententeam als goed.

Het panel heeft een team getroffen van goed gekwalificeerde docenten, die hun vak met gedrevenheid overbrengen op de studenten. Ze zijn betrokken bij hun studenten en bij elkaar en weten zo een veilige en uitdagende leeromgeving te creëren.

In de afweging laat het panel de kwaliteit en de passie zwaarder wegen dan de ruimte voor ontwikkeling die er nog bestaat op het vlak van de verdere ontwikkeling van de toetsdeskundigheid van de docenten.

Alles overwegende komt het auditpanel tot het oordeel **goed** voor de kwaliteit van het docententeam.

Voorzieningen

Standaard 7: De huisvesting en de materiële voorzieningen zijn toereikend voor de realisatie van het programma.

Bevindingen

De opleiding wordt verzorgd op een locatie bestaande uit een schoolgebouw aan de Havensingel te 's-Hertogenbosch. In het pand staat voor deelnemers van de opleiding een goed geoutilleerde theater-/danszaal ter beschikking met aangrenzende ruimtes voor theatertechniek. Ook zijn er kleedruimtes, douches en toiletten. Het pand beschikt over een viertal lesruimtes, waaronder twee theorielokalen en twee grotere trainingsruimten, een centrale hal, een kantine en twee kantoren. Tijdens piekmomenten gedurende het jaar kan de opleiding terecht bij de burens: het Lilianefonds, de Cabaretfirma en de Volksuniversiteit. Op rustige tijden maken deze organisaties ook gebruik van de theorielokalen/theaterzaal van de opleiding. In samenwerking met het Lilianefonds heeft de opleiding een Theaterstadtuin ontwikkeld zodat studenten in de zomermaanden buiten werk- en presentatieruimte hebben. De opleiding verzorgt als tegenprestatie een groot aantal optredens voor het Lilianefonds. In de ruimtes van de Cabaretfirma is ook een kleinkunst-bibliotheek gehuisvest waar de opleiding gebruik van maakt.

Weging en oordeel

Het panel beoordeelt de kwaliteit van de voorzieningen als voldoende.

De Koningstheateracademie beschikt over een gebouw waarvan de beschikbare ruimte soms duidelijk de grenzen bereikt. De materiële voorzieningen zijn basic maar wel toegespitst op de specifieke vereisten die de opleiding met zich mee brengt. Het eigen gebouw vormt een impuls voor de *learning community*. Studenten lossen vanuit een ondernemende houding zelf het ruimteprobleem tijdens de piekmomenten op.

Het auditpanel komt tot het oordeel **voldoende** voor de kwaliteit van de huisvesting en materiële voorzieningen.

Standaard 8: De studiebegeleiding en de informatievoorziening aan studenten bevorderen de studievoortgang en sluiten aan bij de behoefte van studenten.

Bevindingen

De opleiding beschikt over een studieloopbaanbegeleider en een uitgewerkt programma voor studieloopbaanbegeleiding. Tijdens de opleiding krijgt de student door regelmatige en systematische reflectie in toenemende mate greep op de ontwikkeling van zijn studievoortgang en de ontwikkeling van de competenties die nodig zijn voor het beroep van cabaretier. In het begin van de opleiding is de studieloopbaanbegeleiding gekoppeld aan de onderwijsperiodes. Naarmate de studie vordert wordt de intensiteit van de begeleiding teruggebracht. In de propedeuse heeft de deelnemer tweemaal per jaar een groepsbijeenkomst van een tot twee uur (twee x op jaarbasis) en daarnaast heeft hij een keer per periode een individueel gesprek van dertig minuten (vier keer op jaarbasis). Het viel het panel op dat de studenten actief gebruik maken van Persoonlijk Ontwikkel Plan (POP) en Persoonlijk Actie Plan (PAP) en dat opleiding en student hier consequent mee omgaan.

Docenten zijn ook direct betrokken bij de studiebegeleiding. Zij geven in hun beoordelingen ook veel formatieve feedback en bespreken tijdens de docentvergaderingen de vorderingen van iedere student. Docenten zijn goed aanspreekbaar voor studenten voor vragen en feedback. Het trof het panel dat docenten openstaan voor collegae die een ander gezichtspunt hebben ten aanzien van de kwaliteiten en de progressie van een student.

De studiehandleiding is helder. Daarin is goed omschreven wat er van de studenten verwacht wordt. Studenten vertelden dat de studiehandleiding jaarlijks aan het begin van het studiejaar besproken wordt.

Weging en oordeel

Het panel beoordeelt de kwaliteit van de studiebegeleiding en de informatievoorziening als goed.

De kwaliteit van de studiebegeleiding is goed, eigenlijk fungeert het hele docententeam als begeleider voor de student. Hier toont zich de kracht van een kleinschalige opleiding met een betrokken team. De informatievoorziening is prima op orde en studenten krijgen jaarlijks uitleg over de studiehandleiding.

Alles overwegende komt het auditpanel tot het oordeel **goed** voor de kwaliteit van de studiebegeleiding en de informatievoorziening.

Kwaliteitszorg

Standaard 9: De opleiding wordt periodiek geëvalueerd, mede aan de hand van toetsbare streefdoelen.

Toelichting NVAO: De opleiding bewaakt de kwaliteit van de beoogde eindkwalificaties, het programma, het personeel, de voorzieningen, de toetsing en de gerealiseerde eindkwalificaties via regelmatige evaluaties. De uitkomsten van deze evaluatie vormen de basis voor aantoonbare verbetermaatregelen die bijdragen aan realisatie van de streefdoelen. Bij de interne kwaliteitszorg worden de opleidings- en examencommissie, medewerkers, studenten, alumni en het afnemend beroepenveld van de opleiding actief betrokken.

Bevindingen

De Koningstheateracademie hanteert een effectief kwaliteitszorgsysteem. De opleiding evalueert het programma op meerdere fronten: programmaonderdeel, periode en jaar. De werkveldadviesraad komt meerdere keren per jaar bijeen en levert een actieve bijdrage aan de ontwikkeling van het onderwijsprogramma. De voorzitter van de examencommissie voert jaarlijks een scan uit. Alumni zijn op meerdere manieren bij de opleiding betrokken en leveren meer informele feedback.

Het panel constateert dat het studentenberaad nauw betrokken wordt bij de opleiding. Viermaal per semester komen de klassenvertegenwoordigers en de opleidingsmanager bij elkaar. De klassenvertegenwoordigers hebben dan aan de hand van het tevredenheidsonderzoek alle punten uit het tevredenheidsonderzoek met hun klas gesproken. In het overleg wordt besproken welke klachten er zijn, wat eraan gedaan kan worden en wie dat gaat doen. Van deze gesprekken wordt een verslag gemaakt. Ook de terugkoppeling van de afgehandelde zaken wordt op schrift vastgelegd. Het valt het panel op dat deze werkwijze ondanks de kleinschaligheid serieus genomen wordt. Studenten vertellen tijdens de audit dat er vaak snel actie wordt ondernomen, maar dat er ook duidelijk wordt aangegeven als iets niet kan.

Bij standaard 10 wordt nader ingegaan op de rol en taakopvatting van de examencommissie.

Weging en oordeel

Het panel beoordeelt de kwaliteit van de kwaliteitszorg als goed.

Het panel beoordeelt de kwaliteit van de kwaliteitszorg als goed. De opleiding hanteert een kort-cyclische aanpak waarbij alle relevante belanghebbende betrokken zijn. De rol van het studentenberaad is duidelijk en functioneert goed in de praktijk. Als studenten verbeterpunten hebben wordt er geluisterd en rekening gehouden met hun wensen. Studenten bevestigen het doorvoeren van verbeteringen. De directie koppelt actief terug.

De lijnen zijn kort en de opleiding heeft goede lijntjes met het werkveld en alumni. De cyclus van de examencommissie kan nog verder geformaliseerd worden, maar dit weerhoudt het panel niet van een positief oordeel ten aanzien van de kwaliteitszorg.

Alles overwegende komt het auditpanel tot het oordeel **goed** voor de kwaliteitszorg.

Toetsing

Standaard 10: De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Toelichting NVAO: De toetsen en de beoordeling zijn valide, betrouwbaar en voor studenten inzichtelijk. De examencommissie van de opleiding borgt de kwaliteit van de tentaminering en examinering.

Bevindingen

De opleiding gebruikt in het onderwijsprogramma een mix aan summatieve en formatieve toetsen. De meeste theoretische vakken worden getoetst middels kennistoetsen en opdrachten (essays, theatertrailers, composities). Bij de praktische vakken gebeurt dat met toetsen in de vorm van (theater)presentaties, open lessen, en concerten. De opleiding heeft viermaal per jaar aan het eind van iedere periode een integrale praktijktoets. Bij deze beoordelingen is altijd een commissie van minimaal twee beoordelaars betrokken. In de eerste twee leerjaren zijn dit interne docenten/regisseurs. In de laatste twee studiejaar betreft de opleiding geleidelijk aan meer externe deskundigen uit het werkveld. En ook de student zelf is dan actief bij de beoordeling van producties die buiten de academie plaats vinden. Een drietal competentie-examens waarin de overall groei van de student wordt geverifieerd complementeert de toetsing.

De toetsdeskundigheid is bij ene docent meer ontwikkeld dan bij de andere. Docenten nemen ervaring aan andere instellingen mee in de ontwikkeling van de toetsing bij de Koningstheateracademie. Dat waardeert het panel, maar het ontslaat de opleiding niet van de inspanning om bij alle docenten de toetsdeskundigheid op peil te brengen.

De opleiding werkt voor de toetsing met een systeem van competentiekaarten en prestatie-indicatoren. Invoering hiervan is een intensief proces geweest gedurende de voorgaande studiejaar. Op basis van de documentatie die het panel voorafgaand aan en tijdens de audit heeft bekeken constateert het panel dat de opleiding hiermee een heel eind op weg is, maar dat dit proces nog niet is afgerond. Volgens de documentatie werkt de opleiding Cabaret binnen het toetsstelsel van Avans+. Het is tijdens de audit voor het panel niet echt duidelijk geworden in hoeverre dit een meerwaarde heeft. De operationele toetscommissie bestaat uit de opleidingsmanager en de studieloopbaanbegeleider. Het panel adviseert de opleiding om te onderzoeken of het waardevol zou kunnen zijn om hiervoor docenten van andere opleidingen binnen Avans+ in te zetten. Wat betreft het panel mag de opleiding haar rol binnen het toetsstelsel van Avans+ scherper articuleren. Deze doet nu wat geforceerd aan.

Het panel constateert dat de praktijk van de toetsing een aantal goede elementen bevat. De oordelen komen over het algemeen overeen met het oordeel dat de leden van het panel zouden geven. Docenten lezen elkaars oordelen grondig en bespreken die onderling. Daarmee is er sprake van een meer integrale beoordeling over de vakken heen. Docenten geven aan dat zij op die manier het geheel van het dossier snappen. De studieloopbaanbegeleider neemt jaarlijks de studiehandleiding met studenten door. Studenten weten hierdoor goed waar zij op beoordeeld worden. Er is een observatieformulier waarmee gedrag beoordeeld kan worden. Docenten geven regelmatig uitgebreide formatieve feedback.

Het panel constateert echter dat er ook nog wel ruimte is voor verbetering. Zo kon het panel niet altijd de verbinding leggen tussen de feedbackteksten en de cijfermatige beoordeling. De onderbouwing van het oordeel is soms mager en bestaat dan uit een kwalificatie "voldoende" bij een prestatie-indicator. Het panel ziet echter ook dat er progressie gemaakt wordt. De kwaliteit van de ingevulde beoordelingen in 2017 was beter dan die in 2016.

Ook ten aanzien van de beoordeling van de eindwerken is progressie gemaakt. Daar waar die in 2016 tamelijk summier onderbouwd was is er in 2017 een nieuw beoordelingsformulier ingevoerd waarmee de opleiding beter inzichtelijk maakt wat de oordelen op de respectievelijke criteria zijn en hoe de verdeling van de cijfers binnen de beoordelingscommissie lag. De formulieren bevatten een uitgebreide –vaak formatief geformuleerde– feedback. Het panel erkent de waarde van deze feedback voor de student, maar mist in deze formatieve stijl de onderbouwing van het summatieve oordeel op de eindwerken. Het panel adviseert de opleiding om deze oordelen te kalibreren om zo tot een betere aansluiting tussen oordeel en feedback te komen.

Examencommissie

De examencommissie hanteert een reactieve taakopvatting: zij komen in actie als het niet goed gaat. De voorzitter is vanuit zijn vak als onderwijskundig professor zeer ervaren. De twee docent-leden zijn niet geschoold voor hun taak als lid van de examencommissie. De voorzitter voert jaarlijks een onderzoek uit naar de stand van zaken ten aanzien van de toetsing. Tot nu toe communiceerde hij zijn bevindingen mondeling naar de opleidingsmanager. De examencommissie heeft tot aan 2017 geen jaarverslagen gemaakt.

De rol van de examencommissie moet verder geformaliseerd. Zij moet meer sturend gaan opereren en de hygiëne in haar werkwijze moet versterkt worden. Het panel heeft hierover tijdens de audit indringend met de opleiding gesproken. Het management en de voorzitter van de examencommissie zijn zich bewust van de verbeterpunten. Het panel heeft nog tijdens het opstellen van het beoordelingsrapport een jaarverslag over het studiejaar 2016-2017 met daarin verwerkt de bevindingen van het jaarlijkse onderzoek door de voorzitter van de examencommissie en een plan van aanpak voor het studiejaar 2017-2018 ontvangen. Het panel ziet dat de opleiding op dit punt een duidelijke stap voorwaarts gemaakt heeft.

Weging en Oordeel

Het auditpanel beoordeelt het systeem van toetsing met een voldoende.

De opleiding heeft in de afgelopen jaren een competentiegerichte aanpak van de toetsing ingevoerd. Er ligt een basis met competentiekaarten en prestatie-indicatoren. De docenten moeten nog verder groeien in het systeem. De opleiding heeft al de nodige stappen gezet. Zo is er sprake van een mooie integrale afweging in het docententeam. De gegeven oordelen zijn herkenbaar voor het panel. Op het vlak van de navolgbaarheid van de oordelen en de verbinding tussen de feedbackteksten en cijfermatige beoordeling zijn nog stappen te maken. Het panel beveelt aan om de in formatieve stijl geformuleerde feedback op eindwerken beter in lijn te brengen met de summatieve oordelen. De opleiding kan de eigen plaats van de opleiding binnen het toetssysteem van Avans+ volgens het panel sterker articuleren.

De hygiëne in de werkwijze van de examencommissie moet versterkt worden. De examencommissie heeft een reactieve taakopvatting en is te weinig sturend binnen het toetsbeleid. Het opstellen van een jaarverslag waarin de examencommissie conclusies verbindt aan het onderzoek dat zij jaarlijks uitvoert vormt hierin een eerste stap.

In de afweging laat het auditpanel het feit dat het inhoudelijke oordeel van de docenten overeenkomt met dat van het auditpanel, de reeds aanwezige positieve aspecten in de uitvoering van de toetsing en de reeds gezette stappen in de realisatie van het competentiegerichte toetssysteem zwaarder wegen dan de verbeterpunten die er zijn op het vlak van het toetsbeleid. Het auditpanel heeft geconstateerd dat de opleiding gestart is met de uitvoering van de verbeterpunten ten aanzien van het functioneren van de examencommissie en doet aanbevelingen voor een verdere versterking van het toetsbeleid.

Alles overwegende komt het auditpanel tot het oordeel **voldoende** voor het systeem van toetsing.

Gerealiseerde eindkwalificaties

Standaard 1.1: De opleiding toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd.

Toelichting NVAO: Het gerealiseerde niveau blijkt uit de resultaten van tussentijdse en afsluitende toetsen, de eindwerken en de wijze waarop afgestudeerden in de praktijk of in een vervolgopleiding functioneren.

Bevindingen

Gedurende het hele vierde jaar speelt de student in producties van KTAproducties. In onderwijsperiode 15 en 16 geven zij *try-outs* van hun eigen voorstelling in de Lammerentoer. Het panel constateert dat veel studenten kiezen voor een vrije minor. Slechts een beperkt aantal kiest voor een minor op vlak van onderzoek of ondernemen.

Het afsluitende competentie-examen met betrekking tot het afstuderen bestaat uit een portfolio met daarin de bewijzen dat:

- een minor (of een minor en een scriptie) met tenminste een voldoende is afgerond;
- een accuraat uitgewerkt ondernemingsplan is vormgegeven in een website;
- alle vakken met tenminste een voldoende zijn beoordeeld;
- het dramaturgisch concept en de verslaglegging daarvan met ten minste met een voldoende is beoordeeld;
- het eindgesprek waarin het eigen functioneren als theatermaker is beargumenteerd in positie en ambitie met tenminste een voldoende is beoordeeld;
- de afstudeervoorstelling met tenminste een voldoende is beoordeeld.

De opleiding beoordeelt een vierdejaarsstudent in zijn artistieke vermogen als startbekwaam cabaretier, in zijn reflectieve vermogen waarin hij zichzelf kan positioneren in dit vak en als ondernemer en ook op zijn conceptuele vermogen om een helder, dramatisch concept te bouwen dat ten grondslag ligt aan zijn voorstelling. Het panel heeft ervaren dat de opleiding het studenten mogelijk maakt om als duo af te studeren.

Het panel waardeert de inzet van externe deskundigen bij het beoordelen van de eindexamenproducties van studenten. Vaak zijn dit theaterdirecteuren of andere relevante actoren binnen de beroepspraktijk. De student krijgt van deze beoordelingscommissies waardevolle feedback voor het zetten van de eerste stappen op weg naar een eigen carrière.

Uit het alumni-onderzoek blijkt dat afgestudeerden een hybride beroepsperspectief hebben. Vaak combineren zij hun werk als cabaretier met ander werk of een vervolgstudie. Afgestudeerden van de opleiding behalen regelmatig prijzen op de Nederlandse cabaretfestivals.

Het panel heeft voorafgaand aan de audit een aantal eindproducties van studenten op video beoordeeld. Verder heeft het panel tijdens de audit –naast optredens van studenten- ook korte live-presentaties van recent afgestudeerden gezien, waaronder die van een zeer integere zangeres. Tijdens de audit was er ook een presentatie van Cabaret Club Collectief waarin docenten, alumni en studenten samenwerken met twee Zuid-Afrikaanse studenten. Deze voorstelling was zeer goed en mooi en ook heel oprecht, het bracht de studenten echt op een hoger plan.

In de eindexamenproducties van de studenten ziet het panel vakmensen die na hun bachelor examen nog een grote ontwikkeling zullen door maken. Studenten die heel wat facetten van het vak onder de knie hebben gekregen, of daar toch flink in evolueren: spreken, zingen, schrijven, bewegen, met publiek omgaan. Ze zijn kundige professionals, die de bagage meekrijgen om in het veld aan het werk te gaan.

Het panel is onder de indruk van het reflectieniveau van de studenten. Een pas afgestudeerde zei: 'Je leert hier reflecteren over wat je aanbiedt.' Het panel waardeert dat de afgestudeerden zich bewust zijn van de vraag wat voor een maker zij eigenlijk zijn. Dat gaat soms zover dat afgestudeerden soms bewust een periode ander werk aannemen om verder te kunnen groeien als maker. Studenten gaan voor die dingen waar zij het beste in zijn.

Tijdens de audit heeft het panel met diverse groepen gesproken over de door de opleiding nagestreefde waarachtigheid en authenticiteit. Hierin stelt de opleiding zich volgens het panel nog voor een uitdaging. In de eindexamenproducties en de korte presentatiemomenten van de alumni zag het panel niet altijd, maar vaak (te) veel buitenkant en (te) weinig authenticiteit. Dit is volgens het panel de keerzijde van het gegeven dat de student zich erg richt op het idee dat er al is en de technieken die er zijn, waardoor soms juist authentiekere benaderingen niet tot uiting komen. In de getoonde waarachtigheid is volgens het panel sprake van een mate van kundigheid die nog vragen open laat naar de authenticiteit.

De Koningstheateracademie kan ook zelf nog groeien in de reflectie op wat zij aanbiedt. De PR en marketing zijn bescheiden, de naamsbekendheid van de opleiding is eigenlijk te beperkt in relatie tot de kwaliteit van de afgestudeerden. De relaties met afgestudeerden zijn hecht, er zijn goede relaties met het werkveld en opdrachtgevers. Het panel adviseert om in samenhang met de verdere uitbouw van het alumnibeleid en de al gezette stappen in het samenwerken met externe opdrachtgevers een meerjarige impuls te geven aan de bekendheid van de opleiding en de inbedding binnen de landelijke infrastructuur voor cabaret.

Weging en Oordeel

Het auditpanel beoordeelt het gerealiseerde niveau als dat van een beginnend hbo-bachelor. De afgestudeerden zijn vakbekwaam, maar komen regelmatig nog te kort op de door de opleiding nagestreefde waarachtigheid. De eindexamenvoorstellingen waren wisselend van niveau, maar alle kandidaten tonen een gedegen vakmanschap. De afgestudeerden beschikken over uitstekende reflectieve kwaliteiten en daarmee is de basis voor doorgroei gelegd.

Alles overwegende komt het auditpanel tot het oordeel **voldoende** voor het gerealiseerd niveau.

5. ALGEMEEN EINDOORDEEL

Het panel heeft bij de Koningstheateracademie een echte 'learning community' aangetroffen bestaande uit blije en hard werkende mensen. De kleinschaligheid van de opleiding is een duidelijk positief punt. Een bevlogen docententeam onder leiding van een sterk betrokken opleidingsmanager verzorgt een afgewogen, samenhangend en competentiegericht onderwijsprogramma dat studenten opleidt tot kundige cabaretprofessionals. Alle betrokkenen binnen de opleiding zijn erg verbonden, er is sprake van commitment naar elkaar en de opleiding. Verbeterpunten liggen op het vlak van verdere inbedding van het toetsbeleid en versterking van de 'hygiëne' bij de examencommissie.

Het overall oordeel voor de opleiding is voldoende, omdat panel het gerealiseerd niveau en de toetsing als voldoende beoordeelt. De meeste aspecten van het programma, de kwaliteit van het docententeam en de kwaliteitszorg beoordeelt het panel als goed. Het eindoordeel over een opleiding kan alleen 'goed' zijn indien tenminste 5 standaarden als 'goed' worden beoordeeld; waaronder in elk geval standaard 11. De opleiding is wat het panel betreft accreditatiewaardig.

6. AANBEVELINGEN

Het auditpanel beveelt de opleiding aan om:

- de plannen voor BKE-scholing voor het docententeam te concretiseren en hier in het studiejaar 2017-2018 al eerste stappen te zetten
- het gebruik van formatief taalgebruik bij summatieve toetsen in lijn te brengen met het summatieve karakter
- de werkwijze van de examencommissie verder te formaliseren en de leden gericht te trainen voor hun taak
- de eigen plaats van de opleiding binnen het toetssysteem van Avans+ te articuleren
- in samenhang met de verdere uitbouw van het alumnibeleid en de al gezette stappen in het samenwerken met externe opdrachtgevers een meerjarig plan op te stellen om een impuls te geven aan de bekendheid van de opleiding en de inbedding binnen de landelijke infrastructuur voor cabaret.

BIJLAGE I Scoretabel

Scoretabel paneloordelen Hogeschool Avans B.V. hbo-bacheloropleiding Cabaret voltijd	
Onderwerpen / Standaarden	Oordeel
Beoogde eindkwalificaties	
Standaard 1. Beoogde eindkwalificaties	V
Programma	
Standaard 2. Oriëntatie programma	G
Standaard 3. Inhoud programma	G
Standaard 4. Vormgeving programma	G
Standaard 5. Aansluiting programma	V
Personeel	
Standaard 6. Kwalificaties personeel	G
Voorzieningen	
Standaard 7. Huisvesting en materiele voorzieningen	V
Standaard 8. Studiebegeleiding en informatievoorziening	G
Kwaliteitszorg	
Standaard 9. Periodiek evalueren	G
Toetsing	
Standaard 10. Toetsing	V
Gerealiseerde eindkwalificaties	
Standaard 11. Eindkwalificaties	V
Algemeen eindoordeel	V

BIJLAGE II Programma, werkwijze en beslisregels

Beoordeling Bacheloropleiding Cabaret – Hogeschool Avans+

Panelleden:

Naam	Rol
Drs. W.G. (Willem) van Raaijen	Voorzitter
Dhr. F. (Frank) Cools (Master in Drama)	Lid
Dhr. E. (Edward) Hoepelman	Lid
Mevr. N. (Nathalie) Hollaar	Studentlid
De heer mr. Q.J. (Quinten) Bunschoten	Secretaris

Programma:

Variant: voltijd

Adres locatiebezoek: Koningstheateracademie – Havensingel nr. 25, te 's-Hertogenbosch.

Datum locatiebezoek: vrijdag 8 september 2017

Visitatiedag

thema van de visitatie dag: diversiteit in talent en talentontwikkeling, en borging daarvan in het onderwijsprogramma.

Centrale vraag voor de opleiding is: hoe draagt de opleiding zorg voor de diversiteit in talent en talentontwikkeling zonder daarbij afbreuk te doen aan de beoogde eindkwalificaties?

Op de dag zelf komt de diversiteit terug in de kleine optredens van studenten, en in de gesprekken met de verschillende gremia.

We geven op de visitatie dag een inkijk in die diversiteit door middel van gesprekken met de verschillende gremia, en optredens van studenten en alumni.

Tijd	Gesprekspartners (incl. functies/rollen)
08.00 – 09.00	Aankomst visitatiepanel + intern beraad;
09.00 – 09.45	Gesprek met Coen Toebosch (directeur Avans+) en opleidingsmanagement (Anna UitdeHaag, opleidingsdirecteur, en Annalin van Putten, onderwijsassistent, SLB);
09.45 – 10.00	Pauze / Intern overleg auditpanel
10.00– 10.45	Gesprek met de WAR: Majlis Korthals (impresariaat Hummelinck Stuurman), Nico Baars (directeur Westland theater de Naald), Jacques Boonman (programmeur Zeeuwse theaters), Jan Gras (directeur Agora theater in Lelystad);
10.45 – 11.00	Pauze / Intern overleg auditpanel
11.00 – 11.45	Theatrale route door de school (optredens in gang, hal en theaterzaal): Bart, Myrthe en Lander, Melise, Anne & Lisa, Floor. MC: Patrick Sytsema
11.45-12.30	Gesprek met studenten (studenten uit alle leerjaren)
12.30-13.30	Lunchpauze en het bekijken van de online documenten (portfolio's en andere documenten);
13.30-14.15	Gesprek met docenten: Maarten van de Berg (docent lecture and performance), Ivana Ivovic (docente sociale en politieke filosofie), Laurens Ham (docent literatuurgeschiedenis), Minou Bosua (docent theateratelier, artistieke supervisie), Annelies Herfst (docent mime en theateratelier), Bertram van Alphen (docent zang en theateratelier), Tim Bosselaar (docent Stem & Spraak), Michiel Lieuwma (docent schrijven);
14.15-14.45	Voorstelling van Club Cabaret in de theaterzaal

Tijd	Gesprekspartners (incl. functies/rollen)
14.45-15.15	Gesprek met alumni: Maya van As, Meeuw Roovers, Robert van Leeuwen, Anne van der Ielie, Lisa van Schagen, Floor Bazelmans, Megan van Wees. MC: Patrick Sytsema.
15.15- 16.00	Gesprek met de examencommissie: Marc Vermeulen (voorzitter), Annelies Herfst (docente mime en theateratelier), Laurens Ham (docent literatuurgeschiedenis, scriptiebegeleider;
16.00 – 16.15	Pending issues
16.15 – 17.00	Intern overleg auditpanel
17.00	Terugkoppeling bevindingen visitatiepanel

Werkwijze

Bij de beoordeling van de betreffende voltijd opleiding is uitgegaan van het door de NVAO vastgestelde "Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs" van 19 december 2014. Daarin staan de standaarden vermeld waarop het panel zich bij de beperkte opleidingsbeoordeling van een opleiding moet richten en de criteria aan de hand waarvan het panel moet bepalen of de basiskwaliteit van die opleiding als voldoende kan worden beoordeeld.

Op basis van de door opleiding geleverde documentatie heeft het auditteam zich een beeld kunnen vormen van de primaire en secundaire processen.

De visitatie was gericht op een verificatie van de bevindingen uit de documentenanalyse en het verkrijgen van aanvullende informatie over de inhoud van het programma. Dit geschiedde door gesprekken met vertegenwoordigers van de opleiding, docenten en leden van de examencommissie, die waren te kenschetsen als 'gesprekken tussen vakgenoten'.

De verificatie door het auditteam geschiedde door verscheidene malen hetzelfde onderwerp met verschillende geledingen te bespreken aan de hand van additionele documentatie en -daar waar het de huisvesting en de materiële voorzieningen betreft- ook door eigen waarneming.

Het panel heeft tijdens de audit ook een aantal live optredens gezien van recent afgestudeerden.

Na overleg met de betreffende opleiding heeft het auditteam met in achtneming van de daartoe strekkende regels van de NVAO en op basis van zijn documentanalyse en de daaruit voortvloeiende specifieke aandachtspunten de keuze van de gesprekspartners vastgesteld.

Het oordeel van het auditteam vastgelegd in een conceptrapport werd aan de opleiding voorgelegd voor een toets op eventuele feitelijke onjuistheden.

Beslisregels

Volgens de NVAO-Beslisregels Accreditatie kan een onderwerp 'onvoldoende', 'voldoende', 'goed' of 'excellent' scoren. Hobéon heeft de beslisregels toegepast, zoals deze zijn opgesomd in het 'Beoordelingskaders accreditatiestelsel hoger onderwijs, 19 december 2014'.

BIJLAGE III Lijst geraadpleegde documenten

Lijst geraadpleegde documenten, conform richtlijn van de NVAO

- Kritische reflectie Koningstheateracademie
- Domeinspecifiek referentiekader en de eindkwalificaties (Competentiekaarten bachelor Cabaret)
- Schematisch programmaoverzicht
- Studiehandleiding 16-17
- Minorhandleiding 16-17
- Handleiding Afstuderen
- Onderwijs en Examenregeling 2016-2017
- Overzicht van het ingezette personeel
- Projectaanvraag Engagement 2.0
- Diverse beoordeelde toetsen inclusief eindopdracht en beoordelingsmodel
- Toetsmatrix Bachelor of Cabaret
- Kwaliteitshandboek Koningstheateracademie
- Alumni-onderzoek beroepspraktijk
- Handboeken en overig studiemateriaal
- Online studie informatie
- Diverse optredens van studenten en recentelijk afgestudeerden en Club Cabaret
- Video registraties van geselecteerde afstudeervoorstellingen en andere eindproducten zoals scripties en portfolio's

BIJLAGE IV Overzicht auditpanel

Samenstelling, expertise en korte functiebeschrijvingen (cv's) van voorzitter, leden en secretaris.

Panelleden	Expertise - audit - kwaliteitszorg	Expertise - onderwijs/ toetsen	Expertise - werkveld	Expertise - vakinhoud	Expertise - internationaal	Expertise - studentzaken
Drs. W.G. (Willem) van Raaijen	X	X			X	
Dhr. F. (Frank) Cools (Master in Drama)		X	X	X	X	
Dhr. E.L. (Edward) Hoepelman		X	X	X	X	
Mevr. N.K. (Nathalie) Hollaar						X
Dhr. Mr. Q.J. (Quinten) Bunschoten, secretaris	X	X				

Korte functiebeschrijvingen
De heer Van Raaijen is partner bij Hobéon en treedt sinds 2004 veelvuldig op als lead-auditor van auditpanels in het kader van accreditatie hoger onderwijs.
De heer Cools is docent aan de afdeling Drama van School of Arts, Hogeschool Gent. Hiernaast is hij een gedreven podium kunstenaar.
De heer Hoepelman is zangdocent en artistiek verantwoordelijke voor de afstudeerrichting Muziektheater Regulier aan het Fontys Conservatorium te Tilburg.
Mevr. Hollaar is 4e jaars student Filosofie. In de periode 2015-2016 studeerde mevrouw Hollaar Docent Theater aan de Fontys Hogeschool voor de Kunsten te Tilburg.
De heer Bunschoten is werkzaam als interim- en projectmanager in het hoger onderwijs en NVAO-getraind secretaris sinds november 2010.

Op 1 mei 2017 heeft de NVAO goedkeuring gegeven aan de samenstelling van het auditpanel t.b.v. de beoordeling van de bacheloropleiding Cabaret, van Avans Hogeschool B.V., onder nummer 005573.

De door alle panelleden ondertekende onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaringen zijn in het bezit van de NVAO. In deze verklaring verklaren de panelleden gedurende tenminste vijf jaar voorafgaand aan de audit geen zakelijke noch persoonlijke binding te hebben gehad met de betrokken instelling -anders dan die in het kader van de werkzaamheden als lid van het auditpanel van het Evaluatiebureau-, die een onafhankelijke oordeelvorming ten positieve of ten negatieve zou kunnen beïnvloeden.

Strategische dienstverlener voor kennisintensieve organisaties

Lange Voorhout 14
2514 ED Den Haag

T (070) 30 66 800

F (070) 30 66 870

E info@hobeon.nl

I www.hobeon.nl